MPSCKEEDA

UPSC, MPSC, COMBINE गट ब गट क, तलाठी, पोलीस भरती

एकच ॲप – अनलिमिटेड अभ्यासक्रम, अनलिमिटेड सराव!

संपूर्ण नोट्स +
अनलिमिटेड TEST सिरीज

टॉपिकनुसार नोट्स + PYQ
प्रत्येक विषयाच्या टॉपिकनुसार नोट्स + टॉपिकचे

100 TEST प्रत्येक विषय

LIVE + कोणत्याही वेळेत टेस्ट सिरीज
टॉपिकनुसार, प्रत्येक टॉपिकचे 25 प्रश्नांचे

500 TEST ऑल महाराष्ट्र रँकिंग

मिनी मॉक टेस्ट
संपूर्ण विषय किंवा कोणतेही दोन विषय • 25 प्रश्न

200 TEST विश्लेषणासहित

फुल मॉक टेस्ट
संपूर्ण पेपर स्वरूपात • दिवसाला एक टेस्ट

365 TEST विश्लेषणासहित

दिवाळी ऑफर

₹499 / एक वर्ष

किंवा

₹99 प्रति महिना

आत्ताच डाउनलोड करा

JOIN NOW • MPSCKEEDA APP

मोफत सराव, मोफत PDF, मोफत चालू घडामोडी नोट्स साठी

test.mpsckeeda.com ही वेबसाईट सुरू करा

Google Play Store वर उपलब्ध • या पानावर कुठेही टॅप करा

महाराष्ट्र गट-क सेवा संयुक्त (पूर्व) परीक्षा-२०२४

2024 दि. ०१ जून २०२५ **R19**

A → संच क्रमांक

प्रश्नपुस्तिका क्रमांक
BOOKLET NO.

प्रश्नपुस्तिका

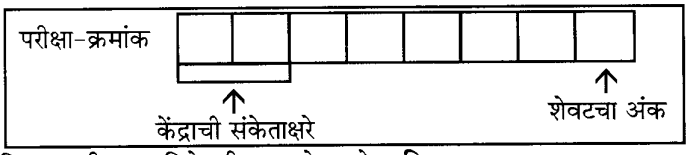
सामान्य क्षमता चाचणी

वेळ : 1 (एक) तास

एकूण प्रश्न : 100
एकूण गुण : 100

सूचना

(1) सदर प्रश्नपुस्तिकेत **100** अनिवार्य प्रश्न आहेत. उमेदवारांनी प्रश्नांची उत्तरे लिहिण्यास सुरुवात करण्यापूर्वी या प्रश्नपुस्तिकेत सर्व प्रश्न आहेत किंवा नाहीत याची खात्री करून घ्यावी. तसेच अन्य काही दोष आढळल्यास ही प्रश्नपुस्तिका समवेक्षकांकडून लगेच बदलून घ्यावी.

(2) आपला परीक्षा-क्रमांक ह्या चौकोनांत **न विसरता बॉलपेनने** लिहावा.

(3) वर छापलेला प्रश्नपुस्तिका क्रमांक तुमच्या उत्तरपत्रिकेवर विशिष्ट जागी उत्तरपत्रिकेवरील सूचनेप्रमाणे **न विसरता नमूद करावा.**

(4) (अ) या प्रश्नपुस्तिकेतील प्रत्येक प्रश्नाला 4 पर्यायी उत्तरे सुचविली असून त्यांना 1, 2, 3 आणि 4 असे क्रमांक दिलेले आहेत. त्या चार उत्तरांपैकी सर्वात योग्य उत्तराचा क्रमांक उत्तरपत्रिकेवरील सूचनेप्रमाणे तुमच्या उत्तरपत्रिकेवर नमूद करावा. अशा प्रकारे उत्तरपत्रिकेवर उत्तरक्रमांक नमूद करताना तो संबंधित प्रश्नक्रमांकासमोर छायांकित करून दर्शविला जाईल याची काळजी घ्यावी. **ह्याकरिता फक्त काळ्या शाईचे बॉलपेन वापरावे, पेन्सिल वा शाईचे पेन वापरू नये.**

(ब) **आयोगाने ज्या विषयासाठी मराठी बरोबर इंग्रजी माध्यम विहित केलेले आहे त्या विषयाचा प्रत्येक प्रश्न मराठी बरोबर इंग्रजी भाषेत देखील छापण्यात आला आहे. त्यामधील इंग्रजीतील किंवा मराठीतील प्रश्नामध्ये मुद्रणदोषांमुळे अथवा अन्य कारणांमुळे विसंगती निर्माण झाल्याची शंका आल्यास, उमेदवाराने संबंधित प्रश्न पर्यायी भाषेतील प्रश्नाशी ताडून पहावा.**

(5) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत. यास्तव सर्व प्रश्नांची उत्तरे द्यावीत. घाईमुळे चुका होणार नाहीत याची दक्षता घेऊनच शक्य तितक्या वेगाने प्रश्न सोडवावेत. क्रमाने प्रश्न सोडविणे श्रेयस्कर आहे पण **एखादा प्रश्न कठीण वाटल्यास त्यावर वेळ न घालविता पुढील प्रश्नांकडे वळावे.** अशा प्रकारे शेवटच्या प्रश्नापर्यंत पोहोचल्यानंतर वेळ शिल्लक राहिल्यास कठीण म्हणून वगळलेल्या प्रश्नांकडे परतणे सोईस्कर ठरेल.

(6) उत्तरपत्रिकेत एकदा नमूद केलेले उत्तर खोडता येणार नाही. नमूद केलेले उत्तर खोडून नव्याने उत्तर दिल्यास ते तपासले जाणार नाही. एकापेक्षा जास्त उत्तरे नमूद केल्यास ते उत्तर चुकीचे धरले जाईल व त्या चुकीच्या उत्तराचे गुण वजा केले जातील.

(7) **प्रस्तुत परीक्षेच्या उत्तरपत्रिकांचे मूल्यांकन करताना उमेदवाराच्या उत्तरपत्रिकेतील योग्य उत्तरांनाच गुण दिले जातील. तसेच ''उमेदवाराने वस्तुनिष्ठ बहुपर्यायी स्वरूपाच्या प्रश्नांची दिलेल्या चार उत्तरांपैकी सर्वात योग्य उत्तरेच उत्तरपत्रिकेत नमूद करावीत. अन्यथा त्यांच्या उत्तरपत्रिकेत सोडविलेल्या प्रत्येक चुकीच्या उत्तरांसाठी 25% किंवा 1/4 गुण वजा/कमी करण्यात येतील.''**

पर्यवेक्षकांच्या सूचनेविना हे सील उघडू नये

ताकीद

ह्या प्रश्नपत्रिकेसाठी आयोगाने विहित केलेली वेळ संपेपर्यंत ही प्रश्नपुस्तिका आयोगाची मालमत्ता असून ती परीक्षाकक्षात उमेदवाराला परीक्षेसाठी वापरण्यास देण्यात येत आहे. स्पर्धा परीक्षा घेण्यासाठी, प्राधिकृत केलेली, नेमलेली किंवा कर्तव्ये सोपविलेली कोणतीही व्यक्ती, प्रश्नपत्रिका उघडण्यासाठी व वितरित करण्यासाठी निश्चित केलेल्या वेळेपूर्वी अशी प्रश्नपत्रिका किंवा तिचा कोणताही भाग किंवा तिची प्रत उघडणार नाही, फोडणार नाही किंवा ताब्यात घेणार नाही किंवा पाहणार नाही किंवा सोडविणार नाही किंवा सोडविण्यास सहाय्य करणार नाही; असे केल्यास ''महाराष्ट्र स्पर्धा परीक्षा (अनुचित मार्गांस प्रतिबंध) अधिनियम २०२४'' मधील तरतुदीनुसार सदर व्यक्ती तीन वर्षांपेक्षा कमी नसेल परंतु, जी पाच वर्षांपर्यंत वाढविता येईल इतक्या मुदतीची कारावासाची शिक्षा आणि दहा लाख रुपयांपर्यंतच्या द्रव्यदंडास पात्र होईल. तसेच ह्या प्रश्नपुस्तिकेसाठी आयोगाने विहित केलेली वेळ संपण्याआधी ही प्रश्नपुस्तिका अनधिकृतपणे बाळगणे हा सुद्धा गुन्हा असून तसे करणारी व्यक्ती आयोगाच्या कर्मचारीवृंदापैकी, तसेच परीक्षेच्या पर्यवेक्षकीयवृंदापैकी असली तरीही अशा व्यक्तीविरूद्ध उक्त अधिनियमानुसार कारवाई करण्यात येईल व दोषी व्यक्ती शिक्षेस पात्र होईल.

पुढील सूचना प्रश्नपुस्तिकेच्या अंतिम पृष्ठावर पहा

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

1. प्रार्थना समाजाच्या माध्यमातून खालीलपैकी कोणकोणत्या सामाजिक कार्य करणाऱ्या संस्था स्थापन झाल्या?

(a) सोशल सर्व्हीस लीग – ना.म. जोशी

(b) सर्व्हंटस् ऑफ इंडिया सोसायटी – गो.कृ. गोखले

(c) आर्य समाज – दयानंद सरस्वती

(d) डिप्रेस्ड क्लासेस मिशन – वि.रा. शिंदे

पर्यायी उत्तरे :

(1) (a) आणि (b) फक्त (2) (b) आणि (c) फक्त

(3) (a), (b) आणि (d) फक्त (4) (b), (c) आणि (d) फक्त

Which of the following Social Work Organizations were established through Prarthana Samaj ?

(a) Social Service League - N.M. Joshi

(b) Servants of India Society - G.K. Gokhale

(c) Arya Samaj - Dayanand Saraswati

(d) Depressed Classes Mission - V.R. Shinde

Answer Options :

(1) (a) and (b) only (2) (b) and (c) only

(3) (a), (b) and (d) only (4) (b), (c) and (d) only

---

2. पंडित जवाहरलाल नेहरूंनी कोणत्या कायद्याचे वर्णन 'गुलामगिरीची एक नवी सनदच' असे केले?

(1) मोर्ले–मिंटो सुधारणा कायदा, 1909

(2) मॉंटेग्यु–चेम्सफर्ड सुधारणा कायदा, 1919

(3) भारत सरकार कायदा, 1935

(4) रोलेट कायदा, 1919

Which Act was described by Pandit Jawaharlal Nehru as 'a new charter of Slavery' ?

(1) The Morley-Minto Reforms Act, 1909

(2) The Montagu-Chelmsford Reforms Act, 1919

(3) The Government of India Act, 1935

(4) Rowlatt Act, 1919

---

3. कंपनी सरकारने आपल्या सैनिकांसाठी उपलब्ध केलेल्या 'एनफिल्ड रायफल' हाताळण्यासाठी खालीलपैकी कोणत्या शहरात प्रशिक्षणाची व्यवस्था केलेली होती?

(a) अंबाला (b) कलकत्ता (c) सियालकोट (d) डम डम

पर्यायी उत्तरे :

(1) (a), (b) आणि (c) (2) (b) आणि (d)

(3) (a), (c) आणि (d) (4) (a), (b) आणि (d)

Which of the following cities did company Government provide the arrangement of training for its soldiers to handle 'Enfield Rifle' ?

(a) Ambala (b) Calcutta (c) Sialkot (d) Dum Dum

Answer Options :

(1) (a), (b) and (c) (2) (b) and (d)

(3) (a), (c) and (d) (4) (a), (b) and (d)

---

4. कोणत्या व्हॉईसरॉयच्या कालखंडात जिल्हा लोकल बोर्डाची स्थापना झाली?

(1) लॉर्ड रिपन (2) लॉर्ड लिटन (3) लॉर्ड कर्झन (4) लॉर्ड वेलस्ली

The District Local Board was established during the period of which Viceroy ?

(1) Lord Ripon (2) Lord Lytton (3) Lord Curzon (4) Lord Wellesley

---

5. खालीलपैकी कोणत्या आयोगाच्या शिफारशीनुसार 1883 साली 'दुष्काळ संहिता' तयार करण्यात आली?

(1) सर रिचर्ड स्ट्रॅची आयोग (2) जॉर्ज कॅम्पबेल आयोग

(3) मॅकडोनाल्ड आयोग (4) सर जेम्स ल्याल आयोग

'Famine Code' was prepared in 1883 on the recommendation of which of the following Commissions ?

(1) Sir Richard Strachey Commission (2) George Campbell Commission

(3) MacDonald Commission (4) Sir James Lyall Commission

---

6. 'सत्यशोधक जलसा' या कलाप्रकाराशी पुढीलपैकी कोण संबंधित नव्हते?

(1) होनाजी बाळा (2) भाऊराव पाटोळे

(3) रामचंद्र घाटगे (4) जोतीराव फाळके

Who of the following was not associated with art of 'Satyashodhak Jalsa' ?

(1) Honaji Bala (2) Bhaurao Patole

(3) Ramchandra Ghatge (4) Jotirao Falke

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

7. खालील विधाने वाचून व्यक्ती ओळखा.

विधान A : 'सरोजिनी नायडू यांनी 'हिंदू–मुस्लीम ऐक्याचे' राजदूत' म्हणून त्यांचा गौरव केला.

विधान B : 'मी प्रथम राष्ट्रवादी आहे, नंतरही राष्ट्रवादी आहे आणि शेवटीही राष्ट्रवादी आहे'. असे विधान कायदेमंडळातील भाषणात केले.

पर्यायी उत्तरे :

(1) सर सय्यद अहमद खान (2) मौलाना अबुल कलाम आझाद

(3) मोहम्मद अली जिना (4) मोहम्मद इक्बाल

Identify the person by reading the following statements.

Statement A : Praised as 'An Ambassador of 'Hindu-Muslim Unity' by Sarojini Naidu'.

Statement B : He made this statement in his speech in the legislature, 'I am a Nationalist First, a Nationalist later and a Nationalist last'.

Answer Options :

(1) Sir Sayyad Ahmed Khan (2) Maulana Abul Kalam Azad

(3) Mohammad Ali Jinah (4) Mohammad Iqbal

---

8. जोड्या लावा :

(a)	1899 'गुराखी' (मुंबई)	(i)	अ.ब. कोल्हटकर
(b)	1906 'भाला' (पुणे)	(ii)	गीर
(c)	1907 'हरिकिशोर' (यवतमाळ)	(iii)	श्री. ल.ना. जोशी
(d)	1909 'देशसेवक' (नागपूर)	(iv)	भोपटकर

पर्यायी उत्तरे :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(ii)	(iii)	(iv)	(i)
(2)	(iv)	(i)	(iii)	(ii)
(3)	(iii)	(iv)	(ii)	(i)
(4)	(ii)	(iii)	(i)	(iv)

Match the following :

(a)	1899 'Gurakhi' (Mumbai)	(i)	A.B. Kolhatkar
(b)	1906 'Bhala' (Pune)	(ii)	Gir
(c)	1907 'Hari Kishore' (Yavatmal)	(iii)	Shri L.N. Joshi
(d)	1909 'Deshsevak' (Nagpur)	(iv)	Bhopatkar

Answer Options :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(ii)	(iii)	(iv)	(i)
(2)	(iv)	(i)	(iii)	(ii)
(3)	(iii)	(iv)	(ii)	(i)
(4)	(ii)	(iii)	(i)	(iv)

---

9. स्ट्रॅची आयोग कशासंबंधी होता?

(1) शैक्षणिक सुधारणा (2) आरोग्य सुधारणा

(3) दुष्काळ उपाययोजना (4) बालविवाह रोखणे

What was the Strachey Commission about ?

(1) Educational Reforms (2) Health Improvement

(3) Drought Relief Plan (4) Prevention of Child Marriage

---

10. 1920 मध्ये स्थापन झालेल्या 'ऑल इंडिया ट्रेड युनियन काँग्रेसचे' पहिले अध्यक्ष खालीलपैकी कोण होते?

(1) लाला लजपत राय (2) लोकमान्य टिळक

(3) श्रीपाद अमृत डांगे (4) अशोक मेहता

Who among the following was the first president of the 'All India Trade Union Congress' established in 1920 ?

(1) Lala Lajpat Rai (2) Lokmanya Tilak

(3) Shripad Amrut Dange (4) Ashok Mehta

---

11. खालील विधाने विचारात घ्या.

(a) महाराष्ट्राचा अक्षवृत्तीय विस्तार रेखावृत्तीय विस्तारापेक्षा कमी आहे.

(b) महाराष्ट्र राज्यातून कर्कवृत्त जाते.

(c) महाराष्ट्राची पूर्व–पश्चिम लांबी सुमारे 800 कि.मी. आहे.

(d) महाराष्ट्राचे क्षेत्रफळ 3,07,713 चौ.कि.मी. आहे.

वरीलपैकी कोणते विधान/विधाने **बरोबर** आहेत?

(1) फक्त (a) (2) फक्त (a) आणि (b)

(3) फक्त (c) आणि (b) (4) (a), (c) आणि (d)

Consider the following statements :

(a) The latitudinal extension of Maharashtra is less than the longitudinal extension.

(b) The Tropic of Cancer Passes through Maharashtra.

(c) The east-west length of Maharashtra is about 800 k.m.

(d) The area of Maharashtra is 3,07,713 sq. k.m.

Which of the statement/s given above is/are **correct** ?

(1) Only (a) (2) Only (a) and (b)

(3) Only (c) and (b) (4) (a), (c) and (d)

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

12. पुढील पर्वत शिखरांचा उंचीनुसार उतरता क्रम लावा.

(a) मकालू (b) नंदादेवी (c) अन्नपूर्णा (d) बद्रीनाथ

पर्यायी उत्तरे :

(1) (d), (a), (b), (c) (2) (b), (d), (c), (a) (3) (a), (c), (b), (d) (4) (c), (b), (a), (d)

Arrange the following mountain peaks in descending order of height.

(a) Makalu (b) Nandadevi (c) Annapurna (d) Badarinath

Answer Options :

(1) (d), (a), (b), (c) (2) (b), (d), (c), (a) (3) (a), (c), (b), (d) (4) (c), (b), (a), (d)

---

13. भारताची खालीलपैकी कोणत्या एका देशाशी सर्वात जास्त लांब सीमा आहे?

(1) नेपाळ (2) बांग्लादेश (3) पाकिस्तान (4) भूतान

India has the longest border with which of the following country ?

(1) Nepal (2) Bangladesh (3) Pakistan (4) Bhutan

---

14. 2011 च्या जनगणनेनुसार, महाराष्ट्रातील खालील जिल्हे आणि तेथील शेकडा शहरी लोकसंख्या यांच्या जोड्या लावा.

	जिल्हे		**शहरी लोकसंख्या (%)**
(a)	अहिल्यानगर	(i)	25.47
(b)	यवतमाळ	(ii)	18.98
(c)	सातारा	(iii)	21.59
(d)	लातूर	(iv)	20.10

पर्यायी उत्तरे :

	(a)	**(b)**	**(c)**	**(d)**
(1)	(ii)	(i)	(iv)	(iii)
(2)	(i)	(ii)	(iii)	(iv)
(3)	(iv)	(iii)	(ii)	(i)
(4)	(iii)	(iv)	(i)	(ii)

Match the following districts of Maharashtra and its percentage of Urban population as per the Census 2011.

	Districts		**Urban Population (%)**
(a)	Ahilyanagar	(i)	25.47
(b)	Yavatmal	(ii)	18.98
(c)	Satara	(iii)	21.59
(d)	Latur	(iv)	20.10

Answer Options :

	(a)	**(b)**	**(c)**	**(d)**
(1)	(ii)	(i)	(iv)	(iii)
(2)	(i)	(ii)	(iii)	(iv)
(3)	(iv)	(iii)	(ii)	(i)
(4)	(iii)	(iv)	(i)	(ii)

---

15. खालीलपैकी कोणती लिपी संथाली भाषेमधे वापरली जाते?

(1) बिलू (2) ओल चीकी (3) ब्रेल (4) कोटा

Which of the following script is used in Santhali language ?

(1) Billu (2) Ol Chiki (3) Brail (4) Kota

16. जोड्या जुळवा :

	स्तंभ अ		स्तंभ ब
(a)	भंडारा	(i)	यशवंत तलाव
(b)	नंदुरबार	(ii)	सिटी ऑफ लेक्स
(c)	उदयपुर	(iii)	सिटी ऑफ गेट्स
(d)	छ. संभाजी नगर	(iv)	तलावांचा जिल्हा

पर्यायी उत्तरे :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(i)	(ii)	(iii)	(iv)
(2)	(iii)	(iv)	(ii)	(i)
(3)	(iv)	(i)	(ii)	(iii)
(4)	(iv)	(ii)	(i)	(iii)

Match the following :

	Column A		Column B
(a)	Bhandara	(i)	Yashwant Lake
(b)	Nandurbar	(ii)	City of Lakes
(c)	Udaypur	(iii)	City of Gates
(d)	Ch. Sambhaji nagar	(iv)	District of Lakes

Answer Options :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(i)	(ii)	(iii)	(iv)
(2)	(iii)	(iv)	(ii)	(i)
(3)	(iv)	(i)	(ii)	(iii)
(4)	(iv)	(ii)	(i)	(iii)

कच्च्या कामासाठी जागा / **SPACE FOR ROUGH WORK**

17. खालील विधाने पहा :

(a) फॅमीन कमीशनच्या शिफारशीनुसार कृषि खात्याची स्थापना जून 1881 मधे केली गेली.

(b) महाराष्ट्र कृषी आयुक्त कार्यालय मुकुंदनगर, पुणे येथे आहे.

(c) कृषीभूषण पुरस्कार माजी मुख्यमंत्र्यांच्या नावाने दिला जातो.

पर्यायी उत्तरे :

(1) फक्त विधान (a) बरोबर आहे.

(2) फक्त विधान (c) बरोबर आहे.

(3) विधान (a) आणि (c) बरोबर आहेत.

(4) विधान (b) आणि (c) बरोबर आहेत.

Observe the following statements :

(a) As per the recommendation of Famine Commission, Agricultural Department was established in June 1881.

(b) Maharashtra Agricultural Commissioner Office is at Mukundnagar, Pune.

(c) Krushi Bhushan award is given in the name of Ex-Chief Minister.

Answer Options :

(1) Only Statement (a) is correct.

(2) Only Statement (c) is correct.

(3) Statement (a) and (c) are correct.

(4) Statement (b) and (c) are correct.

18. योग्य जोड्या लावा :

	यादी – I (जिल्हे)		यादी – II (लिंगगुणोत्तर प्रमाण [जनगणना–2011])
(a)	पुणे	(i)	939
(b)	रत्नागिरी	(ii)	951
(c)	अहिल्यानगर	(iii)	915
(d)	नागपूर	(iv)	1122

पर्यायी उत्तरे :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(i)	(ii)	(iii)	(iv)
(2)	(ii)	(i)	(iii)	(iv)
(3)	(iii)	(iv)	(i)	(ii)
(4)	(iii)	(iv)	(ii)	(i)

Match the pair :

	List - I (Districts)		List - II (Sex Ratio [Census-2011])
(a)	Pune	(i)	939
(b)	Ratnagiri	(ii)	951
(c)	Ahilyanagar	(iii)	915
(d)	Nagpur	(iv)	1122

Answer Options :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(i)	(ii)	(iii)	(iv)
(2)	(ii)	(i)	(iii)	(iv)
(3)	(iii)	(iv)	(i)	(ii)
(4)	(iii)	(iv)	(ii)	(i)

19. जोड्या जुळवा :

	जिल्हे		जलविद्युत प्रकल्प
(a)	सोलापूर	(i)	कन्हेर
(b)	सातारा	(ii)	भिरा
(c)	रायगड	(iii)	वारणा
(d)	सांगली	(iv)	उजनी

पर्यायी उत्तरे :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(i)	(ii)	(iii)	(iv)
(2)	(iv)	(ii)	(iii)	(i)
(3)	(iv)	(i)	(iii)	(ii)
(4)	(iv)	(i)	(ii)	(iii)

Match the following :

	Districts		**Hydroelectric Project**
(a)	Solapur	(i)	Kanher
(b)	Satara	(ii)	Bhira
(c)	Raigad	(iii)	Warna
(d)	Sangli	(iv)	Ujjani

Answer Options :

	(a)	**(b)**	**(c)**	**(d)**
(1)	(i)	(ii)	(iii)	(iv)
(2)	(iv)	(ii)	(iii)	(i)
(3)	(iv)	(i)	(iii)	(ii)
(4)	(iv)	(i)	(ii)	(iii)

20. जोड्या लावा :

	मासेमारी बंदर		जिल्हे
(a)	डहाणू	(i)	मुंबई
(b)	माहिम	(ii)	पालघर
(c)	दाभोळ	(iii)	सिंधुदुर्ग
(d)	विजयदुर्ग	(iv)	रत्नागिरी

पर्यायी उत्तरे :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(ii)	(i)	(iv)	(iii)
(2)	(i)	(ii)	(iii)	(iv)
(3)	(ii)	(iv)	(i)	(iii)
(4)	(iii)	(ii)	(i)	(iv)

Match the following :

	Fishing Port		**District**
(a)	Dahanu	(i)	Mumbai
(b)	Mahim	(ii)	Palghar
(c)	Dabhol	(iii)	Sindhudurg
(d)	Vijaydurg	(iv)	Ratnagiri

Answer Options :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(ii)	(i)	(iv)	(iii)
(2)	(i)	(ii)	(iii)	(iv)
(3)	(ii)	(iv)	(i)	(iii)
(4)	(iii)	(ii)	(i)	(iv)

21. महाराष्ट्र सहकारी अधिनियम 1960 नुसार खालीलपैकी कोणते सहकारी संस्थांचे अंकेक्षण करण्याचा उद्देश नाही/नाहीत?

(a) सहकारी कायद्यानुसार नोंदणी झालेल्या सहकारी संस्थांनी हिशेबाची सर्व पुस्तके नियमानुसार ठेवली किंवा नाही ते तपासणे.

(b) सहकारी संस्थांचे व्यवस्थापन सहकार कायद्याप्रमाणे आणि सहकाराच्या तत्वानुसार होते किंवा नाही हे तपासणे.

(c) सहकारी संस्थेत गैरव्यवहार आढळल्यास संचालकांना जबाबदार धरून आर्थिक दंड करणे.

(d) सहकारी संस्थांच्या जमा खर्चातील चुका आणि अफरातफरीचे व्यवहार शोधणे.

पर्यायी उत्तरे :

(1) फक्त (c) (2) फक्त (a), (c)

(3) फक्त (b), (c) आणि (d) (4) फक्त (a)

According to the Maharashtra Co-operative Act, 1960 which of the following is/are not the purpose of audit of Co-operative societies ?

(a) To check whether all the books of account are maintained by the Co-operative societies registered under the Co-operative societies Act.

(b) To check whether the management of Co-operative societies is in accordance with the Co-operative Act and the principles of Co-operation.

(c) In case of mal practices in the Co-operative society, making the directors liable and imposing financial penalties.

(d) To detect errors and irregular transactions in the accumulated expenditure of Co-operative societies.

Answer Options :

(1) Only (c) (2) Only (a), (c)

(3) Only (b), (c) and (d) (4) Only (a)

---

22. महाराष्ट्राची आर्थिक पाहणी सन 2023-24 नुसार राज्याच्या स्वतःच्या कर महसुलात _____ कराचा सर्वाधिक हिस्सा आहे.

(1) विक्री कर (2) व्यापार कर

(3) वस्तु व सेवा कर (4) सामाजिक सेवा कर

As per the Economic survey of Maharashtra 2023-24 _____ is the largest contributor of own tax revenue of the state.

(1) Tax on Sales (2) Tax on Trade

(3) Goods and Services Tax (4) Tax on Social Services

---

23. भारतातील औद्योगिक संस्था व त्यांचे स्थापना वर्ष यांच्या जोड्या लावा.

	औद्योगिक संस्था		स्थापना वर्ष
(a)	भारतीय औद्योगिक वित्त महामंडळ (IFCI)	(i)	1964
(b)	भारतीय औद्योगिक विकास बँक (IDBI)	(ii)	1948
(c)	राष्ट्रीय लघु उद्योग महामंडळ	(iii)	1954
(d)	राष्ट्रीय औद्योगिक विकास महामंडळ	(iv)	1955

पर्याय उत्तरे :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(i)	(iii)	(iv)	(ii)
(2)	(ii)	(i)	(iv)	(iii)
(3)	(iii)	(iv)	(ii)	(i)
(4)	(iv)	(iii)	(ii)	(i)

Match the Indian Industrial Institutions and its year of establishment.

	Industrial Institution		Establishment Year
(a)	Industrial Finance Corporation of India (IFCI)	(i)	1964
(b)	Industrial Development Bank of India (IDBI)	(ii)	1948
(c)	National Small Industries Corporation	(iii)	1954
(d)	National Industrial Development Corporation	(iv)	1955

Answer Options :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(i)	(iii)	(iv)	(ii)
(2)	(ii)	(i)	(iv)	(iii)
(3)	(iii)	(iv)	(ii)	(i)
(4)	(iv)	(iii)	(ii)	(i)

24. भारत रोजगार अहवाल 2024 संबंधित **योग्य** विधान/ने ओळखा.

(a) हा अहवाल 1 मार्च 2024 रोजी प्रसिद्ध झाला.

(b) हा अहवाल आंतरराष्ट्रीय कामगार संघटना (ILO) आणि मानवी विकासासाठीची संस्था यांनी संयुक्तपणे तयार केला आहे.

(c) अहवालात वेगाने बदलणाऱ्या तंत्रज्ञानामुळे श्रमीक बाजारपेठेवरील वाढत्या अस्थिरतेवर प्रकाश टाकण्यात आला आहे.

पर्यायी उत्तरे :

(1) (a) आणि (b) (2) (a) आणि (c) (3) (b) आणि (c) (4) फक्त (a)

Which is/are the **correct** statements about India Employment Report 2024 ?

(a) The report was released on 1 March 2024.

(b) The report was jointly prepared by ILO and Institute for Human Development.

(c) The report highlighted the increasing uncertainties in the labour market due to fast changing technologies.

Answer Options :

(1) (a) and (b) (2) (a) and (c) (3) (b) and (c) (4) Only (a)

---

25. महाराष्ट्राच्या आर्थिक पाहणी 2023-24 अहवालानुसार, सेंद्रिय शेती उत्पादनात अखिल भारतात महाराष्ट्र राज्य हे 27% हिस्स्यासह _____ क्रमांकावर आहे.

(1) पहिल्या (2) दुसऱ्या (3) तीसऱ्या (4) पाचव्या

According to Economic Survey of Maharashtra 2023-24, Maharashtra State ranks _____ with 27% share in all India in Organic Agriculture Production.

(1) first (2) second (3) third (4) fifth

---

26. खालील विधाने विचारात घ्या :

(a) रिझर्व्ह बँक ऑफ इंडियाची स्थापना सन 1935 मध्ये करण्यात आली.

(b) भारतातील प्रमुख 14 व्यापारी बँकांचे जुलै 1959 मध्ये राष्ट्रीयीकरण करण्यात आले.

(c) जुलै 1955 मध्ये स्टेट बँक ऑफ इंडियाची स्थापना करण्यात आली.

(d) रिझर्व्ह बँकेचे मुख्य कार्यालय मुंबई येथे आहे.

वरीलपैकी कोणते/ती विधान/विधाने **बरोबर** आहे/त?

(1) (a) आणि (b) (2) (b) आणि (c) (3) (c) आणि (d) (4) (a), (c) आणि (d)

Consider the following statements :

(a) Reserve Bank of India was established in the year 1935.

(b) Major 14 Commercial banks in India were nationalized in July 1959.

(c) State Bank of India was established in July 1955.

(d) The head office of Reserve Bank is at Mumbai.

Which of the above statement/s is/are **correct** ?

(1) (a) and (b) (2) (b) and (c) (3) (c) and (d) (4) (a), (c) and (d)

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK **P.T.O.**

27. राष्ट्रीय उत्पन्नाच्या हिशेबासाठी 1993-94 या मुळवर्षाऐवजी C.S.O. द्वारे कोणत्या सुधारीत वर्षाचा वापर करण्यात आला ?

(a) 1994-1995 (b) 1997-1998 (c) 1999-2000 (d) 2000-2001

पर्यायी उत्तरे :

(1) (a) फक्त (2) (b) फक्त (3) (b) आणि (c) (4) (c) फक्त

Which revised year was used for National Income accounting by C.S.O. instead of 1993-94 as base year ?

(a) 1994-1995 (b) 1997-1998 (c) 1999-2000 (d) 2000-2001

Answer Options :

(1) (a) only (2) (b) only (3) (b) and (c) (4) (c) only

---

28. गुंतवणुकदार आणि उद्योजकांना राज्यात व्यवसाय करण्यासाठी अधिक पूरक परिसंस्था विकसित करण्याच्या उद्देशाने महाराष्ट्र शासनाने जुलै 2023 मध्ये _____ कायदा लागू केला आहे.

(1) मैत्री

(2) माहिती तंत्रज्ञान

(3) एकात्मीक आणि शाश्वत वस्त्रउद्योग

(4) आई महिलाभिमुख पर्यटन

Government of Maharashtra has enacted _____ act in July 2023, with the aim to develop a more complementary ecosystem for investors and entrepreneurs to do business in the state.

(1) MAITRI

(2) Information Technology

(3) Integrated and Sustainable Textiles

(4) Aai Women Oriented Tourism

---

29. पंचवार्षिक योजना व विकासाचे निर्धारीत लक्ष यांच्या जोड्या लावा.

	(पंचवार्षिक योजना)		(निर्धारीत लक्ष)
(a)	पाचवी योजना (1974-79)	(i)	4.4
(b)	सहावी योजना (1980-85)	(ii)	5.2
(c)	नववी योजना (1997-2002)	(iii)	6.5
(d)	बारावी योजना (2012-17)	(iv)	8.0

पर्यायी उत्तरे :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(i)	(ii)	(iii)	(iv)
(2)	(ii)	(iii)	(iv)	(i)
(3)	(iii)	(iv)	(i)	(ii)
(4)	(i)	(iv)	(iii)	(ii)

Match the pairs of Five year plan and set Growth Targets :

	(Five Year Plan)		(Set Target)
(a)	Fifth Plan (1974-79)	(i)	4.4
(b)	Sixth Plan (1980-85)	(ii)	5.2
(c)	Ninth Plan (1997-2002)	(iii)	6.5
(d)	Twelfth Plan (2012-17)	(iv)	8.0

Answer Options :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(i)	(ii)	(iii)	(iv)
(2)	(ii)	(iii)	(iv)	(i)
(3)	(iii)	(iv)	(i)	(ii)
(4)	(i)	(iv)	(iii)	(ii)

30. खालीलपैकी कोणते विधान/विधाने लेखापालनाच्या फायद्या संबंधित **योग्य** आहेत?

(a) सर्व आर्थिक व्यवहाराच्या नियमित नोंदी झालेल्या असल्यामुळे ही माहिती भविष्यकाळात संदर्भासाठी वापरता येते.

(b) पुरावा म्हणून देखील खाते पुस्तकातील माहितीचा उपयोग करता येतो.

(c) स्मरणशक्तीवर अवलंबून राहण्याची गरज राहत नाही. त्यामुळे व्यवहारात सातत्य टिकून राहते.

(d) आर्थिक व्यवहारात नियंत्रण ठेवणे शक्य होत नाही.

पर्यायी उत्तरे :

(1) फक्त (a) आणि (b) (2) फक्त (a), (b) आणि (c)

(3) फक्त (c) आणि (d) (4) वरील सर्व

Which of the following statements are **correct** about Accounting Benefits ?

(a) Since all financial transactions are regularly recorded this information can be used for further reference in future.

(b) Account book information can be used as evidence.

(c) There is no need to depend on memory. Therefore, the continuity of the transaction is maintained.

(d) Financial transactions cannot be controlled.

Answer Options :

(1) Only (a) and (b) (2) Only (a), (b) and (c)

(3) Only (c) and (d) (4) All of the above

31. तेलबीया आणि कडधान्य उत्पादक शेतकऱ्यांना सुरक्षितता पुरविण्यासाठी शासन _____ राबवित आहे.

(1) मुख्यमंत्री शाश्वत कृषि सिंचन योजना

(2) प्रधानमंत्री अन्नदाता आय संरक्षण अभियान

(3) किसान क्रेडीट कार्ड योजना

(4) पोशन मिशन

To provide a safety net to oilseeds and pulses farmers, the government has been running _____.

(1) Chief Minister Sustainable Agricultural Irrigation Scheme

(2) Pradhan Mantri Annadata Aai Sanrakshan Abhiyan

(3) Kisan Credit Card Scheme

(4) POSHAN Mission

---

32. भारत सरकारच्या 2024-25 अर्थसंकल्पातील प्रमुख बाबींच्या खर्चाच्या संदर्भात खालील विधाने विचारात घ्या :

(a) शिक्षणावरील खर्चापेक्षा ऊर्जेवरील खर्च जास्त आहे.

(b) शिक्षणावरील खर्चापेक्षा आरोग्यावरील खर्च कमी आहे.

वरीलपैकी कोणते/ती विधान/ने **योग्य** आहे/त?

(1) दोन्ही (a) आणि (b) योग्य आहेत (2) केवळ (b) योग्य आहे

(3) केवळ (a) योग्य आहे (4) वरीलपैकी कोणतेही योग्य नाही

Consider the following statements in the context of expenditure of Major items in Budget 2024-25 of Government of India :

(a) Expenditure on Energy is higher than expenditure on Education.

(b) Expenditure on Health is lower than expenditure on Education.

Which of the statement/s given above is/are **correct** ?

(1) Both (a) and (b) are correct (2) Only (b) is correct

(3) Only (a) is correct (4) None of the above are correct

---

33. भारतीय लेखा व परीक्षणासाठी सर्वोच्च संस्था कोणती आहे?

(1) भारताचे नियंत्रक आणि महालेखा परीक्षक

(2) वित्त मंत्रालय

(3) नीती आयोग

(4) रिझर्व बँक ऑफ इंडिया

Which is the highest institution for Indian accounts and auditing ?

(1) Comptroller and Auditor General of India

(2) Finance Ministry

(3) Neeti Ayog

(4) Reserve Bank of India

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

34. भारतातील मृत्यूदर कमी होण्याची खालीलपैकी कोणती कारणे आहेत?

(a) महामारी नियंत्रण

(b) मलेरिया आणि क्षयरोगाच्या घटनांमध्ये घट

(c) एकत्र कुटुंब पद्धती

(d) शिक्षणाचा विस्तार व साक्षरतेतील वाढ

पर्यायी उत्तरे :

(1) (a), (b) आणि (c) (2) (b), (c) आणि (d)

(3) (c), (d) आणि (a) (4) (a), (b) आणि (d)

Which of the following are causes of decline mortality rate in India ?

(a) Control of epidemic

(b) Decline in incidence of malaria and tuberculosis

(c) Joint Family System

(d) Expansion of education and increased literacy

Answer Options :

(1) (a), (b) and (c) (2) (b), (c) and (d)

(3) (c), (d) and (a) (4) (a), (b) and (d)

---

35. केंद्र शासनाकडून प्राप्त होणारी अनुदाने हा महसुली जमेचा एक प्रमुख घटक आहे. खालीलपैकी कोणत्या अनुदानाचा त्यात समावेश होतो?

(a) केंद्र पुरस्कृत योजना अनुदाने

(b) केंद्रीय वित्त आयोगाच्या शिफारशीनुसार अनुदाने

(c) घटनात्मक तरतुदीनुसार अनुदाने

(d) इतर अनुदाने

पर्यायी उत्तरे :

(1) फक्त (a) आणि (b) (2) फक्त (a), (b) आणि (c)

(3) फक्त (c) आणि (d) (4) (a), (b), (c) आणि (d)

The grant-in-aid from Government of India is one of major factor of revenue receipt. Which of the following grants comprises in it ?

(a) Centrally sponsored schemes-grants

(b) Grants as per recommendation of Central Finance Commission

(c) Grants as per the Constitutional provision

(d) Other Grants

Answer Options :

(1) Only (a) and (b) (2) Only (a), (b) and (c)

(3) Only (c) and (d) (4) (a), (b), (c) and (d)

---

36. सप्टेंबर 2024 मध्ये भारताच्या राष्ट्रपतींनी महाराष्ट्रातील लातूर जिल्ह्यातील कोणत्या तालुक्यात, 'विश्वशांती बुद्ध विहार' चे उद्घाटन केले?

(1) निलंगा (2) जळकोट (3) चाकुर (4) उदगीर

In September 2024, the President of India inaugurated the 'Vishwashanti Buddha Vihar' in which Taluka of Latur District of Maharashtra ?

(1) Nilanga (2) Jalkot (3) Chakur (4) Udgir

---

37. भारतातील पहिले लव्हेंडर फार्म कोणत्या राज्यात विकसित करण्यात आले आहे?

(1) नागालँड (2) सिक्कीम (3) त्रिपूरा (4) जम्मु काश्मीर

India's first lavender Farm has been developed in which State ?

(1) Nagaland (2) Sikkim (3) Tripura (4) Jammu Kashmir

---

38. कोणत्या कंपनीला अलीकडेच तिच्या 'सोलर फ्लोअर मिल' या नव्या उत्पादनाचे पेटंट मिळाले आहे?

(1) फिलिप्स (2) किर्लोस्कर बंधु

(3) शक्ती पंप (4) क्रॉम्प्टन ग्रीव्हज

Which company has recently received a patent for it's 'Solar Flour Mill' innovation ?

(1) Philips (2) Kirloskar Brothers

(3) Shakti Pumps (4) Crompton Greaves

---

39. 19 वी (अलिप्त राष्ट्र चळवळ) शिखर परिषद कोठे आयोजित करण्यात आली होती?

(1) ब्राझील – रीयो डी जानेरो (2) दिल्ली – भारत

(3) कंपाला – युगांडा (4) घाना – आकरा

Where was the 19th Non-Aligened Movement (NAM) summit held ?

(1) Brazil - Rio de Jeneiro (2) Delhi - India

(3) Kampala - Uganda (4) Ghana - Accra

---

40. पुढीलपैकी कोणत्या अभ्यासांशी प्रसिद्ध अभ्यासक रणजीत गुहा हे संबंधित आहेत?

(1) ट्रान्सजेंडर अभ्यास (2) सबाल्टर्न अभ्यास

(3) परिस्थितीकीय अभ्यास (4) क्वांटम अभ्यास

Ranjit Guha, a famous scholar is related with which of the following studies ?

(1) Transgender Studies (2) Subaltern Studies

(3) Ecological Studies (4) Quantum Studies

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

41. 75 व्या प्रजासत्ताक दिनाच्या पूर्वसंध्येला राष्ट्रपतींनी किती पद्म पुरस्कारांना मान्यता प्रदान केली?

(1) 132 (2) 128 (3) 130 (4) 134

How many Padma Awards were approved by the President for conferment on the eve of 75th Republic Day ?

(1) 132 (2) 128 (3) 130 (4) 134

---

42. ऑस्ट्रेलियन ओपन टेनिस स्पर्धा 2024 मध्ये अनुक्रमे पुरुष आणि महिला एकेरीचे विजेते कोण होते?

(1) जानिक सिनर – सेरेना विल्यम्स (2) जानिक सिनर – झेंग किवेन

(3) नोवाक जोकोविच – नाओमी ओसाका (4) जानिक सिनर – अरिना सबालेंका

Who were mens and women's single's winner's respectively at the Australian open Tennis Tournament 2024 ?

(1) Jannik Sinner - Serena Williams (2) Jannik Sinner - Zheng Qinwen

(3) Novak Djokovic - Naomi Osaka (4) Jannik Sinner - Aryna Sabalenka

---

43. कोणत्या संस्थेने संयुक्तपणे पीएचडी विद्यार्थीसाठी आणि संशोधकांसाठी 'BIMReN' उपक्रम सुरू केला?

(1) पृथ्वी विज्ञान मंत्रालय आणि इंडियन ओशन रिम असोशिएशन.

(2) परराष्ट्र मंत्रालय आणि बंगालच्या उपसागराचा आंतर सहकारी संस्था कार्यक्रम.

(3) विज्ञान आणि तंत्रज्ञान मंत्रालय आणि BIMSTEC सचिवालय.

(4) पर्यावरण, वन आणि हवामान बदल मंत्रालय आणि सार्क.

Which Organization Jointly launched 'BIMReN' initiative for PhD students and Researchers ?

(1) Ministry of Earth Science and Indian Ocean Rim Association.

(2) Ministry of External Affairs and Bay of Bengal Inter Governmental Organization Programme.

(3) Ministry of Science and Technology and BIMSTEC Secretariat.

(4) Ministry of Environment, Forest and Climate change and SAARC.

---

44. 2024 च्या पॅरिस ऑलिंपिक स्पर्धेत भारतीय संघाचे मुख्य प्रायोजक कोण होते?

(a) रिलायन्स फाऊंडेशन (b) अदानी समुह

(c) आदित्य बिर्ला कॅपिटल (d) भारत पेट्रोलियम कार्पोरेशन लिमिटेड

पर्यायी उत्तरे :

(1) फक्त (a) (2) (a), (b), (d) (3) (b), (c) (4) (a), (b), (c), (d)

Who were the Chief Sponsors of Indian team in Paris Olympics 2024 ?

(a) Reliance Foundation (b) Adani Group

(c) Aditya Birla Capital (d) Bharat Petroleum Corporation Limited

Answer Options :

(1) Only (a) (2) (a), (b), (d) (3) (b), (c) (4) (a), (b), (c), (d)

---

45. 2024 चा रसायनशास्त्रातील नोबेल पुरस्कार कोणाला देण्यात आला?

(1) डोनाल्ड जी. ट्रूहलर आणि टॉबीन जे. मार्क्स

(2) डेव्हीड बेकर, डेमीस हासाबिज आणि जॉन जम्पर

(3) मायकल ग्रेटझेल आणि जॉर्ज एम.

(4) जॉन जे. हॉपफिल्ड आणि जिओफ्री इ हिंटन

Who have been awarded the Nobel Prize for Chemistry in 2024 ?

(1) Donald G. Truhlar and Tabin J. Marks

(2) David Bekar, Demis Hassabis and John Jumper

(3) Michel Gratzel and George M.

(4) John J. Hopfield and Geoffrey E. Hinton

---

46. नोव्हेंबर 2024 अखेर आशियाई विकास बँकेचे (ADB) अध्यक्ष कोण होते?

(1) मासात्सुगु असाकावा (2) ताकेहिको नाकाओ

(3) हारुहीको कुरोडा (4) ताडाओ चिनो

Who was the President of the Asian Development Bank (ADB) till November 2024 ?

(1) Masatsugu Asakawa (2) Takehiko Nakao

(3) Haruhiko Kuroda (4) Tadao Chino

---

47. लोकपालचे अध्यक्ष म्हणून फेब्रुवारी 2024 मध्ये कोणाची नियुक्ती करण्यात आली आहे?

(1) अजय माणिकराव खानविलकर (2) सतीशचंद्र शर्मा

(3) सूर्यकांत वर्मा (4) संजीव खन्ना

Who has been appointed as the Chairperson of Lokpal in February 2024 ?

(1) Ajay Manikrao Khanwilkar (2) Satish Chandra Sharma

(3) Suryakanth Verma (4) Sanjeev Khanna

---

48. पॅरिस येथील 2024 च्या ऑलिम्पिक खेळांमध्ये खालीलपैकी कोणत्या देशाने 20 गोल्ड, 12 सिल्व्हर आणि 13 ब्राँझ पदके जिंकली?

(1) फ्रान्स (2) ऑस्ट्रेलिया (3) जपान (4) नेदरलँडस्

Which of the following country won 20 Gold, 12 Silver and 13 Bronze medals at the 2024 Olympic Games in Paris ?

(1) France (2) Australia (3) Japan (4) Netherlands

कच्च्या कामासाठी जागा / **SPACE FOR ROUGH WORK**

49. दरवर्षी 'राष्ट्रीय मतदार दिन' कधी साजरा केला जातो?

(1) 24 जानेवारी (2) 25 जानेवारी (3) 26 जानेवारी (4) 15 जानेवारी

The 'National Voters Day' is celebrated on which day every year ?

(1) 24 January (2) 25 January (3) 26 January (4) 15 January

---

50. पुढीलपैकी कोणत्या क्षेत्राशी 'स्विच दिल्ली' हे अभियान जोडलेले आहे?

(1) खाजगी शाळांपासून सरकारी शाळेकडे वळणे.

(2) पारंपारिक वाहनांपासून इलेक्ट्रिक वाहनांकडे वळणे.

(3) कोळसा आधारित उर्जेऐवजी सौर उर्जेकडे वळणे.

(4) खाजगी सुरक्षेपासून सार्वजनिक सुरक्षेकडे वळणे.

'Switch Delhi' campaign is related with which of the following sector ?

(1) to switch from private to public schools

(2) to switch from conventional vehicles to electric vehicles

(3) to switch from coal energy to solar energy

(4) to switch from private security to public security

---

51. कोणती अनुसूची (schedule) केंद्र आणि राज्यांमधील अधिकारांच्या विभाजनाशी संबंधित आहे?

(1) अनुसूची–V (2) अनुसूची–VI (3) अनुसूची–VII (4) अनुसूची–VIII

Which schedule is concerned with partition of Powers between Center and States ?

(1) Schedule-V (2) Schedule-VI (3) Schedule-VII (4) Schedule-VIII

---

52. भारतीय राज्यघटनेचे जनक डॉ. बी.आर. आंबेडकरांनी कोणत्या कलमाला 'भारतीय राज्यघटनेचे हृदय आणि आत्मा' म्हणून घोषित केले?

(1) कलम – 31 (2) कलम – 32 (3) कलम – 33 (4) कलम – 34

The Father of the Indian Constitution Dr. B.R. Ambedkar had declared which Article as the 'Heart and Soul of the Indian Constitution' ?

(1) Article - 31 (2) Article - 32 (3) Article - 33 (4) Article - 34

---

53. भारतीय राष्ट्रपतिच्या संदर्भात खालीलपैकी कोणते विधान **बरोबर** आहे?

(a) भारतीय राज्यघटनेच्या कलम 58 मधे राष्ट्रपती पदासाठीचे वर्णन केले आहे.

(b) राष्ट्रपति ने राज्यघटनेचे उल्लंघन केले तर त्यांना महाभियोग द्वारा पदावरून काढून टाकता येते.

पर्यायी उत्तरे :

(1) फक्त (a) (2) (a) आणि (b) दोन्ही

(3) फक्त (b) (4) (a) आणि (b) दोघांपैकी कोणतेही नाही

Which of the following statements is **correct** regarding the President of India ?

(a) Article 58 of the Indian Constitution describes the qualification of the President.

(b) The President can be removed through Impeachment if he violates the Constitution.

Answer Options :

(1) Only (a) (2) (a) and (b) both

(3) Only (b) (4) Neither (a) and (b)

---

54. कोणत्या घटनादुरुस्ती कायद्याने एकाच व्यक्तिची दोन किंवा अधिक राज्यांसाठी राज्यपाल म्हणून नियुक्ती करण्याची तरतूद केली?

(1) पहिली घटना दुरुस्ती कायदा – 1951

(2) सातवी घटना दुरुस्ती कायदा – 1956

(3) चोविसावी घटना दुरुस्ती कायदा – 1962

(4) बेचाळिसावी घटना दुरुस्ती कायदा – 1976

Which Constitutional Amendment Act facilitated the appointment of the same person as a governor for two or more states ?

(1) First Constitutional Amendment Act - 1951

(2) Seventh Constitutional Amendment Act - 1956

(3) Twenty forth Constitutional Amendment Act - 1962

(4) Forty second Constitutional Amendment Act - 1976

---

55. सर्वोच्च न्यायालयाच्या मुख्येत्तर न्यायाधीशांच्या संख्येत वाढ करण्यासाठी संसदेतील ठराव _____ मंजूर करावा लागतो.

(1) साध्या बहुमताने

(2) विशेष बहुमताने

(3) निम्या राज्यांच्या संमतीसह विशेष बहुमताने

(4) विशेष बहुमत आणि सर्व राज्यांच्या विधिमंडळांच्या सहमतीने

Parliamentary resolution to change the number of Supreme Court Judges other than the Chief Justice of India can be passed by _____.

(1) Simple Majority

(2) Special Majority

(3) Special Majority along with consent of half of the States

(4) Special Majority with consent of all State Legislatives

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

56. परमानंद कटारा विरुद्ध युनीयन ऑफ इंडिया हे प्रकरण खालीलपैकी कोणत्या बाबीशी संबंधित आहे?

(1) वैद्यकीय निगा (2) बँकिंग (3) शिक्षण (4) पर्यावरण

The Parmanand Katara Vs Union of India Case is associated with which of the following issue ?

(1) Medical Care (2) Banking (3) Education (4) Environment

---

57. पुढील विधाने विचारात घ्या :

(a) 73 व्या घटना दुरुस्ती कायद्याने भारतातील ग्रामीण भागासाठी पंचायतीराज व्यवस्थेबाबत घटनेत भाग '9' समाविष्ट केला आहे.

(b) 74 व्या घटना दुरुस्ती कायद्याद्वारे शहरी स्थानिक स्वराज्य संस्थाबाबत घटनेत नवीन भाग '9 अ' जोडण्यात आला आहे.

वरीलपैकी कोणते विधान/विधाने **बरोबर** आहे?

(1) फक्त (a) (2) फक्त (b)

(3) (a) आणि (b) दोन्ही (4) (a) आणि (b) पैकी कोणतेही नाही

Consider the following statements :

(a) The 73rd Constitutional Amendment Act inserted part '9' in the Constitution regarding the Panchayati Raj system for rural areas.

(b) A new Part '9 A' was added to the constitution regarding Urban Local Bodies through the 74th Constitutional Amendment Act.

Which of the statements given above is/are **correct** ?

(1) Only (a) (2) Only (b)

(3) Both (a) and (b) (4) Neither (a) nor (b)

---

58. भारतीय राज्यघटनेच्या उद्देशिकेमध्ये 'समाजवादी' आणि 'धर्मनिरपेक्षता' या संज्ञाचा समावेश कोणत्या घटनादुरुस्तीने करण्यात आला?

(1) 41 वी घटनादुरुस्ती (2) 44 वी घटनादुरुस्ती

(3) 46 वी घटनादुरुस्ती (4) 42 वी घटनादुरुस्ती

Which constitutional amendment added the words 'Socialist' and 'Secular' to the preamble of the Indian Constitution ?

(1) 41st amendment (2) 44th amendment

(3) 46th amendment (4) 42nd amendment

---

59. **यादी–1 (भारतीय राज्य घटनेचे कलम)** आणि **यादी–2 (तरतुदी)** मधील योग्य जोड्या जुळवा.

यादी–1 (भारतीय राज्य घटनेचे कलम)	**यादी–2 (तरतुदी)**
(a) कलम – 14	(i) राज्य, धर्म, वंश, जात, लिंग, जन्मस्थान किंवा त्यापैकी कोणत्याही कारणावरून नागरिकांमध्ये भेदभाव करणार नाही.
(b) कलम – 15	(ii) राज्यातील कोणत्याही पदावर नोकरी किंवा नियुक्ति या बाबतीत सर्व नागरिकासाठी समान संधी असेल.
(c) कलम – 16	(iii) अस्पृश्यतेचा अंत आणि कोणत्याही स्वरूपात ती प्रथा पाळण्यास बंदी.
(d) कलम – 17	(iv) राज्य भारतातील कोणत्याही व्यक्तीला कायद्यासमोर समानता आणि कायद्याचे समान संरक्षण नाकारणार नाही.

पर्यायी उत्तरे :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(ii)	(iii)	(iv)	(i)
(2)	(iv)	(iii)	(ii)	(i)
(3)	(iv)	(i)	(ii)	(iii)
(4)	(iii)	(ii)	(i)	(iv)

Match **List-1 (Articles of the Constitution of India)** with **List-2 (Provisions)** and select the correct answer using the code given below the List.

List-1 (Articles of the Constitution of India)	**List-2 (Provisions)**
(a) Article - 14	(i) The state shall not discriminate against any citizens on the grounds of Religion, Race, Cast, Sex, Place of birth or any of them.
(b) Article - 15	(ii) There shall be equality of opportunity for all citizens in matters relating to employment or appointment to any office under the state.
(c) Article - 16	(iii) Untouchability is abolished and its practice in any form is prohibited.
(d) Article - 17	(iv) The State shall not deny any person equality before the law and equal protection of law within the Territory of India.

Answer Options :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(ii)	(iii)	(iv)	(i)
(2)	(iv)	(iii)	(ii)	(i)
(3)	(iv)	(i)	(ii)	(iii)
(4)	(iii)	(ii)	(i)	(iv)

60. भारतीय संविधानाच्या कोणत्या कलमात विधानसभेची तरतूद आहे?

(1) कलम – 170 (2) कलम – 171 (3) कलम – 172 (4) कलम – 173

Which article of the Indian Constitution makes provision for the Legislature Assembly ?

(1) Article - 170 (2) Article - 171 (3) Article - 172 (4) Article - 173

---

61. खालील व्यक्तिंपैकी कोण कॅबिनेट मिशनचे सदस्य नव्हते?

(1) सर विल्यम वुड (2) लॉर्ड पॅथिक लॉरेन्स

(3) सर स्टॅफोर्ड क्रिप्स (4) ए.व्ही. अलेक्झांडर

Who among the following persons was not a member of the cabinet mission ?

(1) Sir William Wood (2) Lord Pethick Lawrence

(3) Sir Stafford Cripps (4) A.V. Alexander

---

62. भारतीय राज्यघटनेच्या कलम 243 (E) प्रमाणे प्रत्येक ग्रामपंचायत त्या त्या वेळी अंमलात असलेल्या कोणत्याही कायद्यान्वये ती तत्पूर्वीच विसर्जित झाली नसेल तर, _____ पाच वर्षापर्यंत अस्तित्वात राहिल.

(1) निवडणूक निकाल जाहीर झाल्याच्या दिनांकापासून

(2) निवडणूक जाहीर झाल्याच्या दिनांकापासून

(3) तिच्या निवडणूकीनंतरच्या पहिल्या बैठकीकरता नियत केलेल्या दिनांकापासून

(4) पंचायत निवडणूकीच्या नंतर सुरू होणाऱ्या पहिल्या आर्थिक वर्षापासून

As per Article 243 (E) of the Constitution of India every Gram Panchayat Shall continue to exist for five years _____ unless it has already been dissolved under any law for the time being in force.

(1) from the date of declaration of election results

(2) from the date of declaration of elections

(3) from the date fixed for its first meeting after election

(4) from the first Financial Year commencing after the Panchayat elections

---

63. भारतीय राज्यघटनेच्या संघराज्यीय वैशिष्ट्यांमध्ये खालीलपैकी कशाचा समावेश होत नाही?

(a) अखिल भारतीय सेवा (b) एकेरी न्यायव्यवस्था

(c) स्वतंत्र न्यायव्यवस्था (d) अधिकारांची विभागणी

पर्यायी उत्तरे :

(1) फक्त (a) आणि (c) (2) फक्त (a) आणि (b)

(3) फक्त (b) आणि (c) (4) फक्त (c) आणि (d)

Which of the following are not the Federal Features of Indian Constitution ?

(a) All India Services (b) Single Judiciary

(c) Independent Judiciary (d) Division of Powers

Answer Options :

(1) Only (a) and (c) (2) Only (a) and (b)

(3) Only (b) and (c) (4) Only (c) and (d)

---

64. भारतीय संविधानाच्या खालीलपैकी कोणत्या कलमाद्वारे पंचायतीमध्ये महिलांना आरक्षणाची तरतूद करण्यात आली आहे?

(1) कलम 243-B (2) कलम 243-C (3) कलम 243-D (4) कलम 243-E

The Provision for reservation of seats for women in Panchayats is made by which article of the Indian Constitution ?

(1) Article 243-B (2) Article 243-C (3) Article 243-D (4) Article 243-E

---

65. भारतीय संविधानाच्या कलम 165 च्या संदर्भात राज्य सरकारचा कायदेशीर सल्लागार कोण आहे?

(1) सॉलीसिटर जनरल (2) अतिरिक्त सरकारी वकील

(3) महाधिवक्ता (4) उच्च न्यायालयाचे न्यायाधीश

With reference to the article 165 of the Indian Constitution who is the legal adviser to the Government of State ?

(1) The Solicitor General (2) Additional Government Pleader

(3) The Advocate General (4) The High Court Judge

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

66. खालीलपैकी कोणते इलेक्ट्रॉनिक उपकरण प्रकाश ऊर्जेचे रूपांतरण विद्युत ऊर्जेत करते?

(1) फोटोव्हलट्याक डायोड (2) फोटो डायोड

(3) एल.ई.डी. (4) टनेल डायोड

Which of the following electronic device converts light energy into electric energy ?

(1) Photovoltaic diode (2) Photodiode

(3) L.E.D. (4) Tunnel Diode

---

67. बॉल बिअरिंग्जचा वापर यंत्रामध्ये कोणते घर्षण कमी करण्यासाठी होतो?

(1) स्थितीक घर्षण (2) लोटण घर्षण (3) सर्पी घर्षण (4) द्रायु घर्षण

Ball bearing are used in machine to reduce _____.

(1) Static Friction (2) Rolling Friction (3) Sliding Friction (4) Fluid Friction

---

68. योग्य उत्तर निवडा.

(a) मानवास ओवाजाच्या 20 ते 20000 Hz इतक्याच वारंवारता ऐकु येतात.

(b) Infrasonic waves ची वारंवारता 20000 Hz पेक्षा अधिक असते.

(c) Ultrasonic waves ची वारंवारता 20 Hz पेक्षा कमी असते.

(d) ध्वनीलहरी घन पदार्थातून प्रवास करू शकत नाही.

पर्यायी उत्तरे :

(1) फक्त (d) वाक्य बरोबर आहे.

(2) फक्त (c), (d) वाक्य बरोबर आहेत.

(3) सर्व वाक्य बरोबर आहेत.

(4) फक्त (a) वाक्य बरोबर आहे.

Choose the right answer :

(a) Human being can listen the sound of frequency 20 to 20000 Hz.

(b) Infrasonic waves have frequency more than 20000 Hz.

(c) Ultrasonic waves have frequency less than 20 Hz.

(d) Sound waves can't travel through solids.

Answer Options :

(1) Only (d) sentence is correct.

(2) Only (c) and (d) sentence is correct.

(3) All sentences are correct.

(4) Only (a) sentence is correct.

---

69. कार्बन डायसल्फाईड चा उपयोग _____.

(1) कृत्रिम काम (2) कीटकनाशक (3) तणनाशक (4) बुरशीनाशक

CS_2 is used as _____.

(1) Synthetic work (2) Insecticide (3) Herbicide (4) Fungicide

---

70. कास्य या मिश्रधातूमध्ये _____ या दोन धातूंचा समावेश असतो.

(1) कॉपर आणि टिन (2) कॉपर आणि झिंक

(3) कॉपर आणि निकेल (4) कॉपर आणि आयर्न

Bronze alloy is a combination of _____.

(1) Copper and Tin (2) Copper and Zinc

(3) Copper and Nickel (4) Copper and Iron

---

71. खालीलपैकी सर्वात मोठा डायपोल मोमेन्ट असलेला रेणू आहे _____.

(1) CH_4 (2) $CHCl_3$ (3) CCl_4 (4) CHI_3

The molecule which has the largest dipole moment among the following is _____.

(1) CH_4 (2) $CHCl_3$ (3) CCl_4 (4) CHI_3

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

72. खाली नमूद केलेले प्राणी आणि त्यांच्या ऑर्डर प्रमाणे जोड्या जुळवा :

	प्राणी		ऑर्डर
(a)	भारतीय गांडूळ	(i)	हेमिप्टेरा
(b)	भारतीय गायीचा घृतकर्ण (लिच)	(ii)	ओपिस्टोपोरा
(c)	मधमाशी	(iii)	गनाथोब्डेलिडा
(d)	पलंगातील कीटक (ढेकूण)	(iv)	हायमेनोप्टेरा

पर्यायी उत्तरे :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(iv)	(i)	(iii)	(ii)
(2)	(ii)	(iii)	(i)	(iv)
(3)	(iii)	(i)	(ii)	(iv)
(4)	(ii)	(iii)	(iv)	(i)

Match the below mentioned animal with their order :

	Animal		Order
(a)	Indian earthworm	(i)	Hemiptera
(b)	Indian Cattle leech	(ii)	Opisthopora
(c)	Honey bee	(iii)	Gnathobdellida
(d)	Bedbug	(iv)	Hymenoptera

Answer Options :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(iv)	(i)	(iii)	(ii)
(2)	(ii)	(iii)	(i)	(iv)
(3)	(iii)	(i)	(ii)	(iv)
(4)	(ii)	(iii)	(iv)	(i)

---

73. पेट्रोमायझोनमध्ये _____ द्वारे ॲन्टीकोआगुलंट स्त्रवले जातात.

(1) गॉब्लेट ग्रंथी (2) श्लेष्मल ग्रंथी (3) लाळ ग्रंथी (4) झायमोजेन पेशी

In Peteromyzon, the anticoagulant is secreted by _____.

(1) Goblet gland (2) Mucous gland (3) Salivary gland (4) Zymogen Cells

---

74. ''कांगारू'' हा प्राणी _____ या फायलम मध्ये समाविष्ठ आहे.

(1) सरीसृप (2) सस्तन (3) उभयचर (4) पक्षी

"Kangaroo" is an animal belongs to Phylum _____.

(1) Reptilia (2) Mammalia (3) Amphibia (4) Aves

---

75. जैविक खतांमुळे :

(1) मातीमध्ये मर्क्युरी (पारा) पातळीमध्ये वाढ होते.

(2) मातीतील पोषण तत्वाचे समृद्धीकरण होते.

(3) मातीच्या आम्लता गुणधर्मात वाढ होते.

(4) मातीची सुपीकता कमी होते.

Biofertilizers bring about :

(1) addition of Mercury to the Soil.

(2) nutrient enrichment to the Soil.

(3) increase in the Acidity of Soil.

(4) decrease in soil fertility.

---

76. भूईमुगावरील टिका रोग कोणामुळे होतो?

(1) *फ्युसारियम* (2) *सर्कोस्पोरा* (3) *कोलेटोट्रियम* (4) *पक्षिनिया*

Tikka disease of Groundnut is caused by :

(1) *Fusarium* (2) *Cercospora* (3) *Colletotrichum* (4) *Puccinia*

---

77. खालीलपैकी कोणते विधान ब्रायोफाइट्स बद्दल **चुकीचे** आहे?

(1) ते वनस्पतीसृष्टीचे उभयचर म्हणून ओळखले जातात.

(2) त्यांना पुनरूत्पादनासाठी पाण्याची आवश्यकता असते.

(3) त्यांना मुळा ऐवजी मुलाभ (रायझोइड्स) असतात.

(4) रायझोपस हे त्यांचे उदाहरण आहे.

Which of the following statement is **incorrect** about bryophytes ?

(1) They are known as amphibians of Plant kingdom.

(2) They require water for reproduction.

(3) They have rhizoids instead of roots.

(4) Rhizopus is example of them.

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

78. तोंडावाटे घेतली जाणारी पोलिओ लस ही खालीलपैकी कोणत्या प्रयोगशाळेत तयार केली जाते?

(a) हॉफकिन बायोफॉरमॅस्युटीकल्स कारपोरेशन लिमीटेड

(b) पॅनाशिया बायोटेक

(c) बायोमेड, गाझीयाबाद

(d) नॅशनल इंस्टीट्यूट ऑफ न्युट्रीशन, हैदराबाद

(1) (a) फक्त (2) (a) आणि (b) फक्त

(3) (a), (b) आणि (c) फक्त (4) (d) फक्त

Oral Polio Vaccine is manufactured in which of the following Laboratories ?

(a) Hoffkin biopharmaceutical corporation Ltd.

(b) Panacea Biotech

(c) Biomed, Gaziabad

(d) National Institute of Nutrition, Hyderabad

(1) (a) only (2) (a) and (b) only

(3) (a), (b) and (c) only (4) (d) only

---

79. ज्या परस्पर संबंधांमध्ये एका प्रजातीला फायदा होतो आणि दुसऱ्याला हानी पोहचत नाही किंवा फायदा देखील होत नाही, त्याला _____ असे संबोधतात.

(1) परस्परवाद (2) परजीवी (3) ॲमेनसालिझम (4) कॉमेनसालिझम

The interaction in which one species benefits and other is neither harmed nor benefited is termed as _____.

(1) Mutualism (2) Parasitism (3) Amensalism (4) Commensalism

---

80. _____ या खनिजाच्या अभावामुळे गलगंड हा आजार होतो.

(1) आयोडीन (2) लोह (3) कॅल्शीयम (4) सोडीयम

_____ mineral deficiency is most common cause of goiter disease.

(1) Iodine (2) Iron (3) Calcium (4) Sodium

---

81. एका 30 सेमी त्रिज्येचा भरीव घन गोल वितळवून त्यापासून 10 सेमी त्रिज्या व 4 सेमी उंची असणाऱ्या भरीव वृत्तचिती तयार केल्या, तर _____ वृत्तचिती तयार होतील.

(1) 100 (2) 95 (3) 90 (4) 85

A solid sphere of radius 30 cm is melted and recasted into solid cylinders of radius 10 cm and height 4 cm, then number of solid cylinders formed will be _____.

(1) 100 (2) 95 (3) 90 (4) 85

---

82. एक रेल्वेगाडी 480 कि.मी. अंतर एकसमान वेगाने धावते. रेल्वेगाडीचा वेग 8 कि.मी. ताशी कमी असल्यास तेच अंतर पूर्ण करण्यास तिला 3 तास जास्त वेळ लागतो तर रेल्वेगाडीचा मुळ वेग किती असेल?

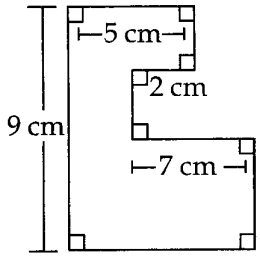
(1) ताशी 40 कि.मी. (2) ताशी 32 कि.मी. (3) ताशी 48 कि.मी. (4) ताशी 36 कि.मी.

A train travels a distance of 480 km at a Uniform speed. If the speed had been 8 km/hr less, then it would have taken 3 hours more to cover the same distance. Find the initial speed of the train.

(1) 40 km/hr (2) 32 km/hr (3) 48 km/hr (4) 36 km/hr

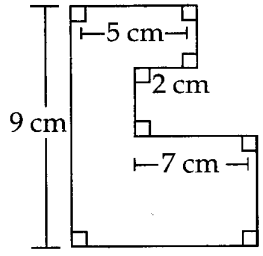
83. आकृतीमध्ये दिलेल्या सरळरेखी/आयताकृती आकाराची परिमिती किती?

(आकृती ही प्रमाणबद्ध आकृती नाही)

(1) 42 cm (2) 21 cm (3) 23 cm (4) 32 cm

The perimeter of the rectilinear shape given in the figure is :

(The figure is not up to the Scale)

(1) 42 cm (2) 21 cm (3) 23 cm (4) 32 cm

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

84. वाऱ्यामुळे एक 21 मिटर उंच वृक्ष त्याचे बुंध्यापासून x मिटर अंतरावरून अश्याप्रकारे तुटतो की त्याचे टोक जमिनीसोबत झाडापासून $7\sqrt{3}$ मिटर अंतरावर टेकल्यामुळे जमीनीसोबत एक विशिष्ट कोन बनवतो. तर झाडाची x उंची काढा.

(1) $5\sqrt{3}$ मिटर (2) 5 मिटर (3) 7 मिटर (4) 9 मिटर

A 21 meter tall tree is broken by wind at a height x meter from its bottom in such a way that its top struck the ground at certain angle and at a distance $7\sqrt{3}$ meter from the tree. Then find out height x of a tree.

(1) $5\sqrt{3}$ meter (2) 5 meter (3) 7 meter (4) 9 meter

---

85. एका शिक्षकाचे उत्पन्न आणि खर्च यांचे गुणोत्तर 11 : 9 आहे. जर त्याने वार्षिक ₹ 36,000 रूपयांची बचत केली तर त्याचे मासिक उत्पन्न _____ इतके आहे.

(1) ₹ 16,000 (2) ₹ 20,000 (3) ₹ 18,000 (4) ₹ 16,500

The ratio of income and expenditure of a teacher is 11 : 9. If he saves ₹ 36,000 per annum, his monthly income is _____.

(1) ₹ 16,000 (2) ₹ 20,000 (3) ₹ 18,000 (4) ₹ 16,500

---

86. एका वर्गात 40% मुलांनी शिष्यवृत्ती मिळवली. जर 50% विद्यार्थ्यांना शिष्यवृत्ती मिळत असेल आणि वर्गात मुलींची एकुण टक्केवारी 60% असेल तर शिष्यवृत्ती मिळालेल्या मुलींची टक्केवारी काय असेल?

(1) 60.1% (2) 56.67% (3) 30% (4) 55.6%

In a class 40% of the boys got a scholarship. If 50% of the students got a scholarship and girls constitute 60% of the total strength, find the percentage of girls who got the scholarship.

(1) 60.1% (2) 56.67% (3) 30% (4) 55.6%

---

87. एका वर्गामध्ये विद्यार्थ्यांनी मिळविलेल्या मार्कांची सरासरी 13 आहे. जर 25 मुलांनी मिळविलेल्या मार्कांची सरासरी 10 असुन मुलींनी मिळविलेल्या मार्कांची सरासरी 18 असेल तर त्या वर्गातील मुलींची संख्या किती?

(1) 10 (2) 5 (3) 15 (4) 20

The Average marks obtained by the students in a class is 13. If the average marks obtained by 25 boys is 10 and the average marks obtained by girls is 18, then the number of girls in the class are :

(1) 10 (2) 5 (3) 15 (4) 20

---

88. अरूणने एका दिवसात केलेले काम सचिनने एका दिवसात केलेल्या कामाच्या अर्धे आहे. तसेच सचिनने एका दिवसात केलेले काम हे राहूलने एका दिवसात केलेल्या कामाच्या अर्धे आहे. जर राहूल एकटा ते काम 14 दिवसात पूर्ण करू शकतो तर अरूण, सचिन आणि राहूल मिळून किती दिवसात ते काम पूर्ण करतील?
(1) 4 (2) 6 (3) 8 (4) 5
Work done by Arun in one day is half of the work done by Sachin in one day. Work done by Sachin in one day is half of the work done by Rahul in one day. If Rahul alone can complete the work in 14 days, in how many days can Arun, Sachin and Rahul together complete the work ?
(1) 4 (2) 6 (3) 8 (4) 5

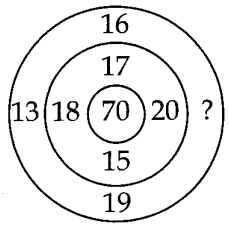
89. एक दुकानदार दोन मोबाईल फोन प्रत्येकी ₹ 3,600 ला विकतो. एका मोबाईल फोनवर त्याला 20% नफा तर दुसऱ्यावर 20% तोटा होतो. तर दुकानदाराला संपूर्ण व्यवहारात किती नफा किंवा तोटा झाला?
(1) ₹ 300 तोटा (2) ₹ 400 तोटा (3) ₹ 250 नफा (4) ₹ 200 नफा
A shopkeeper sells two mobile phone for ₹ 3,600 each. He gained profit of 20% on one mobile phone and loss of 20% on another mobile phone. What was the net profit or loss in entire transaction ?
(1) ₹ 300 loss (2) ₹ 400 loss (3) ₹ 250 profit (4) ₹ 200 profit

---

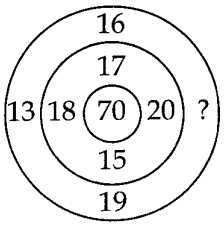
90. दि. 14 ऑगस्ट 1947 ला आठवड्यातील कोणता वार होता?
(1) सोमवार (2) बुधवार (3) गुरूवार (4) शुक्रवार
What was the day of the week on 14th August 1947 ?
(1) Monday (2) Wednesday (3) Thursday (4) Friday

---

91. वर्तुळातील संख्यांचे निरीक्षण करा आणि प्रश्नचिन्हाच्या जागी कोणती संख्या येईल त्याचा योग्य पर्याय निवडा.

(1) 17 (2) 21 (3) 15 (4) 22
Observe the numbers in the following circles and find the correct alternative of the number which comes at the place of question mark.

(1) 17 (2) 21 (3) 15 (4) 22

कच्च्या कामासाठी जागा / **SPACE FOR ROUGH WORK**

92. रिंकुच्या घड्याळात सकाळचे नऊ वाजले आहेत. जर तास काटा पश्चिमेकडे असेल तर मिनिट काटा त्यावेळी कोणत्या दिशेला असेल?

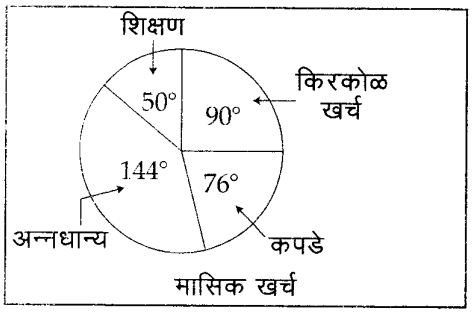
(1) दक्षिण (2) पश्चिम (3) उत्तर (4) पूर्व

It is 9 a.m. in Rinku's watch. If hours hand is in the west direction then what direction remain minute hand at that time ?

(1) South (2) West (3) North (4) East

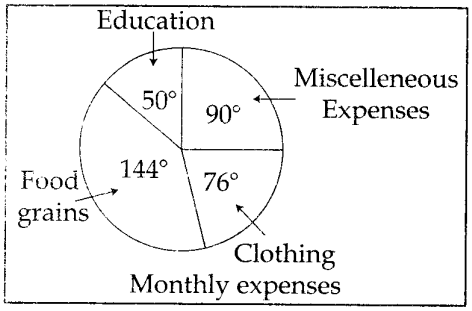
---

93. खालील वर्तुळालेख एका कुटुंबाचा विविध बाबींवरील मासिक खर्च दर्शवितो. कुटुंबाचे मासिक उत्पन्न ₹ 46,800 आहे, तर कपड्यांपेक्षा अन्नधान्यावरील खर्च कितीने जास्त आहे?

(1) ₹ 8,840 (2) ₹ 8,820 (3) ₹ 4,820 (4) ₹ 8,440

The following Pia-diagram shows the monthly expenses of a family on different items. If the monthly income of the family is ₹ 46,800. How much more expenses are incurred on foodgrains than on clothing ?

(1) ₹ 8,840 (2) ₹ 8,820 (3) ₹ 4,820 (4) ₹ 8,440

---

94. एका सांकेतिक भाषेत 'UNNATI' हा शब्द 79 असा लिहीला जातो तर त्याच भाषेत 'UTKARSH' हा शब्द कसा लिहिता येईल?

(1) 80 (2) 90 (3) 97 (4) 98

In a code language 'UNNATI' is written as 79 then, in the same language how 'UTKARSH' will be written ?

(1) 80 (2) 90 (3) 97 (4) 98

---

95. साखरेच्या किंमतीत 20% ची कपात केल्याने खरेदीदारास ₹ 160 किंमतीमध्ये 2.5 kg जास्त साखर मिळू शकते. तर प्रति kg असलेली मूळ किंमत शोधा.

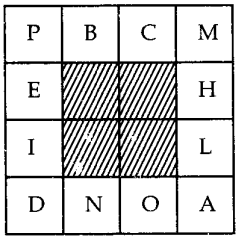
(1) ₹ 15 (2) ₹ 20 (3) ₹ 12 (4) ₹ 16

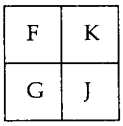
If a 20% reduction in the price of sugar gives the buyer 2.5 kg more sugar at a cost of ₹ 160. Find the original cost per kg.

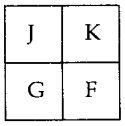
(1) ₹ 15 (2) ₹ 20 (3) ₹ 12 (4) ₹ 16

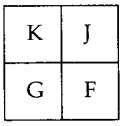

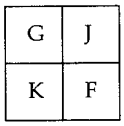
96. जर A=4, B=6, C=8, असे क्रमाने असल्यास, आकृतीमधील लुप्त भाग शोधा.

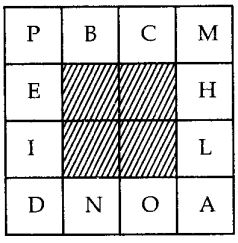
(1)

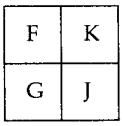
(2)

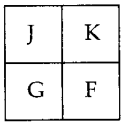
(3)

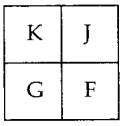
(4)

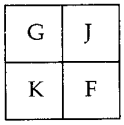
If A=4, B=6, C=8, then find the missing part of the diagram.

(1)

(2)

(3)

(4)

---

97. प्रश्नचिन्हाच्या जागी कोणता अंक येईल?

$Y^2 : 4 :: V^2 : ?$

(1) 49 (2) 25 (3) 16 (4) 9

What will be the number in the place of question mark ?

$Y^2 : 4 :: V^2 : ?$

(1) 49 (2) 25 (3) 16 (4) 9

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

98. एका वर्गात N हा पाचव्या क्रमांकावर आहे. S हा शेवटून आठव्या क्रमांकावर आहे. जर T हा N नंतर सहावा आणि N आणि S च्या मध्यभागी असेल तर वर्गात किती विद्यार्थी आहेत?

(1) 23 (2) 24 (3) 25 (4) 26

N ranks fifth in a class. S is eighth from the last. If T is sixth after N and just in the middle of N and S, then how many students are there in the class ?

(1) 23 (2) 24 (3) 25 (4) 26

---

99. एका पेटीत काही आंबे आहेत. 12 मुलांना प्रत्येकी सारखे आंबे वाटले तर 8 आंबे उरतात. तेवढेच आंबे जर 14 मुलांना सारखे वाटले तर 10 आंबे उरतात. तर त्या पेटीत किती आंबे असतील?

(1) 84 (2) 80 (3) 76 (4) 74

There are some mangoes in the box. If it distributed equally among 12 boys, 8 mangoes remains in the box. If the same mangoes are distributed to 14 boys, 10 mangoes remains in the box. How many mangoes are there in the box ?

(1) 84 (2) 80 (3) 76 (4) 74

---

100. M आणि N हे दोघे भाऊ आहेत, Q आणि R बहिण आहे. M चा मुलगा R चा भाऊ आहे, तर N चे Q बरोबर नाते काय ?

(1) भाऊ (2) आजोबा (3) वडील (4) काका

M and N are brothers, Q and R are sisters. Son of M is Brother of R, then what is the relation of N with Q ?

(1) Brother (2) Grandfather (3) Father (4) Uncle

- o O o -

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

सूचना — (पृष्ठ 1 वरून पुढे....)

(8) प्रश्नपुस्तिकेमध्ये विहित केलेल्या विशिष्ट जागीच कच्चे काम (रफ वर्क) करावे. प्रश्नपुस्तिकेव्यतिरिक्त उत्तरपत्रिकेवर वा इतर कागदावर कच्चे काम केल्यास ते कॉपी करण्याच्या उद्देशाने केले आहे, असे मानले जाईल व त्यानुसार उमेदवारावर शासनाने जारी केलेल्या ''परीक्षांमध्ये होणाऱ्या गैरप्रकारांना प्रतिबंध करण्याबाबतचे अधिनियम-82'' यातील तरतुदीनुसार कारवाई करण्यात येईल व दोषी व्यक्ती कमाल एक वर्षाच्या कारावासाच्या आणि/किंवा रुपये एक हजार रकमेच्या दंडाच्या शिक्षेस पात्र होईल.

(9) सदर प्रश्नपत्रिकेसाठी आयोगाने विहित केलेली वेळ संपल्यानंतर उमेदवाराला ही प्रश्नपुस्तिका स्वत:बरोबर परीक्षाकक्षाबाहेर घेऊन जाण्यास परवानगी आहे. **मात्र परीक्षाकक्षाबाहेर जाण्यापूर्वी उमेदवाराने आपल्या उत्तरपत्रिकेचा भाग-1 समवेक्षकाकडे न विसरता परत करणे आवश्यक आहे.**

नमुना प्रश्न

प्र. क्र. 201. सतीची चाल नष्ट करण्यासाठी कोणी मूलत: प्रयत्न केले ?

(1) स्वामी दयानंद सरस्वती (2) ईश्वरचंद्र विद्यासागर

(3) राजा राममोहन रॉय (4) गोपाळकृष्ण गोखले

ह्या प्रश्नाचे योग्य उत्तर ''(3) राजा राममोहन रॉय'' असे आहे. त्यामुळे या प्रश्नाचे उत्तर ''(3)'' होईल. यास्तव खालीलप्रमाणे प्रश्न क्र. **201** समोरील उत्तर-क्रमांक ''③'' हे वर्तुळ पूर्णपणे छायांकित करून दाखविणे आवश्यक आहे.

प्र. क्र. 201. ① ② ● ④

अशा पद्धतीने प्रस्तुत प्रश्नपुस्तिकेतील प्रत्येक प्रश्नाचा तुमचा उत्तर-क्रमांक हा तुम्हाला स्वतंत्ररीत्या पुरविलेल्या उत्तरपत्रिकेवरील त्या त्या प्रश्नक्रमांकासमोरील संबंधित वर्तुळ पूर्णपणे छायांकित करून दाखवावा. **ह्याकरिता फक्त काळ्या शाईचे बॉलपेन वापरावे, पेन्सिल वा शाईचे पेन वापरू नये.**

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK